

PROGRAM DIGITALNA EVROPA

DIGITAL EUROPE PROGRAMME

Program [Digitalna Evropa](#) pokrenut je od strane Evropske komisije u januaru 2021.godine kao odgovor na rastuću potrebu za ekonomskim oporavkom kontinenta i oblikovanjem digitalne transformacije evropskog društva i ekonomije. U programu, čije je trajanja predviđeno do 2027.godine, učestvuje 27 država članica Evropske unije, kao i Island, Norveška, Lihtenštajn, Ukrajina, a od 30.6.2023. i Crna Gora, Albanija, Severna Makedonija i **Srbija**.

Subjekti koja mogu učestvovati u programu

- Pravni subjekti u: državi članici ili prekomorskoj zemlji ili području povezanim s državom članicom. Dakle, u projektima mogu učestvovati sva pravna lica, uključujući NIO, privredne organizacije, udruženja, klasteri itd. iz Srbije;
- Treće zemlje pridružene Programu (što uključuje i Srbiju);
- Fizička lica ne mogu učestvovati u Programu, osim za bespovratna sredstva dodeljena u okviru specifičnog cilja 4 – napredne digitalne veštine.

Program Digitalna Evropa je deo višegodišnjeg finansijskog okvira Evropske unije za period 2021 – 2027. Ukupan budžet programa iznosi **7,5 milijardi evra**. Budžet je raspoređen u odnosu na navedenih pet oblasti u sledećoj razmeri:

- 1) Super-računarstvo – 2,227 milijardi evra;
- 2) Veštačka inteligencija, podaci i računarstvo u oblaku – 2,062 milijardi evra;
- 3) Napredne digitalne veštine – 0,557 milijardi evra;
- 4) Napredno korišćenje tehnologija – 1,072 milijardi evra.

Srbija, kao i ostale pridružene članice može da učestvuje u svim oblastima **osim u oblasti Sajber-bezbednosti**.

Finansijski doprinos Evropske unije projektima varira u zavisnosti od poziva za dostavljanje predloga projekata i može pokriti od 50% do 100% troškova (za SME 75%). U većini poziva

program Digital Europe obezbeđuje 50% sredstava, a učesnici projekata su u obavezi da drugi deo svog budžeta obezbede kao ko-finansiranje iz drugih izvora, kao što su na primer programi [Connecting Europe Facility](#), [EU4Health](#) i [Horizon Europe](#) ili od zainteresovanih nacionalnih ministarstava.

1. Super-računarstvo

Cilj DIGITAL programa je da unapredi kapacitete u oblasti super-računarstva i obrade podataka radi rešavanja kompleksnih i zahtevnih problema. Takođe, namera je da se unapredi pristup super-računarstvu u oblastima od javnog značaja kao što su zdravstvo, bezbednost, životna sredina, kao i u malim i srednjih preduzećima. Za računarstvo visokih performansi zaduženo je Zajedničko Evropsko preduzeće za računarstvo visokih performansi (Euro High Performance Computing Joint Undertaking) čiji je zadatak razvoj, primena i održavanje super-računarstva u članicama Unije, kao i razvoj i podrška visoko kompetitivnog i inovativnog ekosistema u oblasti super-računarstva.

2. Veštačka inteligencija, podaci i računarstvo u oblaku

Imajući u vidu značaj veštačke inteligencije kao motora razvoja digitalne transformacije biznisa i javne uprave, DIGITAL će stavljati fokus na unapređenje kapaciteta veštačke inteligencije i pružanje podrške testiranju i eksperimentisanju sa veštačkom inteligencijom u sektorima poput zdravstva i proizvodnje. Takođe, DIGITAL pruža podršku bezbednom pristupu i skladištenju velikih skupova podataka, kao i kreiranju sektorskog evropskog prostora podataka sa perspektivom povezivanja u jedinstveni evropski prostor podataka. Konačno, jedan od ciljeva programa je i da osigura pouzdanu i energetski efikasnu infrastrukturu računarstva u oblaku.

3. Napredne digitalne veštine

Imajući u vidu postojeći jaz u nivou digitalnih veština, kao i potrebu za privlačenjem digitalnih talenata, program DIGITAL finansira kreiranje i sprovođenje specijalizovanih treninga i obuka za postojeću radnu snagu i buduće eksperte radi unapređenja ključnih veština u oblastima poput veštačke inteligencije, podataka, super-računarstva i sajber bezbednosti. U ovom kontekstu, program predviđa i pružanje podrške saradnji visokoobrazovnih institucija i privatnog sektora kao i promociju strategija usmerenih na podizanje nivoa digitalnih veština.

4. Uvođenje i najbolja upotreba digitalnih kapaciteta i interoperabilnost

U sklopu ove oblasti, namera programa je obezbeđivanje široke upotrebe digitalnih tehnologija u društvu i ekonomiji, kao i uspostavljanje mreže Evropskih Centara za Digitalne Inovacije (European Digital Innovation Hubs – EDIH) koja će pružati podršku digitalnoj transformaciji javnih i privatnih organizacija i sprovođenju značajnih projekata.

Evropski Centri za Digitalnu Transformaciju su predviđeni kao jedinstvena pristupna tačka za kompanije, mala i srednja preduzeća kojima treba da omogući lak i brz pristup ekspertskoj podršci, eksperimentima, testiranim digitalnim tehnologijama, bogatoj mreži relevantnih subjekata i potencijalnih klijenata, kao i inovativnim uslugama poput treninga i finansijskih saveta. Konačno, ove usluge treba unaprede biznis, proizvode, usluge, procese proizvodnje i da korisnicima pruže dinamične odgovore na rastuće digitalne izazove. Inicijalnu mrežu centara uspostavljaju tela delegirana od strane država članica Evropske unije, koja predlažu kandidate na osnovu nacionalnih procedura i institucionalnih struktura.

2021-2022 Work programme –
Završen

2023-2024 Work programme
– Aktivan

2024-2027 Work programme /
Tek treba da bude definisan

Program Digitalna Evropa je podeljen na tri radna programa. Prvi obuhvata, 2021 i 2022. godinu, drugi, koji je trenutno aktivan, obuhvata 2023. i 2024., a treći obuhvata period od 2025. do 2027. godine. Prva grupa poziva za predlaganje projekata drugog radnog programa objavljena je 5.7.2023. Kompletan tekst drugog radnog programa se može preuzeti sa sledećeg linka [DIGITAL Europe Work Programme 2023-2024 \(.pdf\)](#)

Rok za podnošenje predloga projekata je uglavnom 26.9.2023.

Trenutno je objavljeno sledećih 15 poziva u kojima mogu učestvovati organizacije iz Srbije.

Rok za prijavu: 29.08.2023

[Deployment of the AI-on-demand platform](#)

Rok za prijavu 26.9.2023.

[Reinforcing skills in semiconductors](#)

[EU Energy saving reference framework](#)

[Network of safer Internet Centres \(SICs\)](#)

[Digital Product Passport](#)

[Boosting Digital Skills of young pupils, in particular girls](#)

[European Digital Media observatory \(EDMO\) - National and multinational hubs](#)

Rok za prijavu 22.11.2023.

[Genome of Europe](#)

[Federated European Infrastructure for intensive care units' \(ICU\) data](#)

[Cloud IPCEI exploitation office](#)

[Coordination of AI sectorial testing and experimentation facilities](#)

[Support to Dissemination and exploitation](#)

[Supporting the network of National contact points \(NCPs\)](#)

[Developing citiverse](#)

[Highly secure collaborative platform for aeronautics and security industry](#)

Drugi set poziva se otvara u 3 kvartalu 2023. U narednoj tabeli su date teme koje će biti obuhvaćene pozivima.

Oblast	Teme radnog programa	Digital Europe finansijska podrška
Data	Data Space for Cultural Heritage	50%
	Data Space for Tourism	50%
Advanced Digital Skills	Specialised Education Programmes or Modules in KeyCapacity Areas	50%